

Utbildningsinspektion i Holsby skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Vetlanda kommun och besökt Holsby skola den 23 oktober 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Holsby skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Holsby skola intervjuades rektorn, elevhälsoteamet, företrädare för personalen, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga klasser och grupper. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Holsby skola	Antal elever
Förskoleklass	23
Grundskola	120

Skolan är centralt belägen i Holsby, ett litet samhälle som ligger cirka en mil nordost om Vetlanda. Skolan är en modern byggnad där vissa delar är nybyggda och vissa delar är nyrenoverade. Lokalerna ger ett ljust och luftigt intryck och planlösningen ger goda förutsättningar för att bedriva en tidsenlig undervisning. Centralt i byggnaden finns grupprum, bibliotek, ateljé, musikrum och skolans datacentral.

2 (11)

Skolgården är väl tilltagen och det är gångavstånd till skog och mark, vilket ger eleverna goda möjligheter till lek, rörelse och till olika naturupplevelser.

Utbildningen omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 och skolbarnsomsorg som är integrerad i skolans lokaler.

Holsby skola har ämnet teknik som sin profil.

Helhetsbedömning

Holsby skola erbjuder en verksamhet där utbildningen ger eleverna goda möjligheter att nå kunskapsmålen. Ett aktivt värdegrundsarbete genomsvyr verksamheten och eleverna trivs och känner sig trygga.

Flertalet av skolans elever når målen i de nationella proven i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik, dock saknas analys av resultaten samt en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen, vilket skolan måste åtgärda. Elever och föräldrar är nöjda med utvecklingssamtalen och med den information som ges och de känner sig delaktiga vid upprättande av elevens individuella utvecklingsplan.

Läroplanens och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans verksamhet och eleverna får ta del av ett varierat arbetssätt som också ger utrymme för olika kunskapsformer. I förskoleklassen erbjuds barnen en pedagogisk verksamhet som ger en god grund för barnens fortsatta skolgång. För de elever som tillhör särskolan och som är integrerade i grundskolan utgår undervisningen från särskolans kursplaner och deras kunskapsutveckling stäms av gentemot dessa.

Det finns en väl fungerande organisation för klassråd och elevråd där framförallt arbetsmiljö och värdegrundsfrågor behandlas. Inflytandet över elevernas eget lärande berör i huvudsak arbetssätt och arbetsformer och det bör utvecklas mot att även omfatta innehållet i undervisningen.

Undervisningen anpassas efter elevernas förutsättningar och behov och det finns väl utvecklade rutiner för att tidigt uppmärksamma elever som har svårigheter. De elever som är i behov av stöd får det och skolan har en god kvalitet på sitt arbete med elever i behov av stöd.

Vid besöket på skolan upplevde inspektörerna en positiv och stimulerande arbetsmiljö med ett respektfullt förhållningssätt mellan barn och vuxna. Den positiva bilden stärktes vid intervjuer med elever, personal och föräldrar som upplever att eleverna trivs och känner sig trygga. Samtidigt finns en medvetenhet om att det kan förekomma bråk och konflikter, men vid behov vet eleverna vart de ska vända sig och personalen tar tag i de problem som uppstår. Skolans förebyggande värdegrundsarbete är väl synligt i det vardagliga arbetet.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare ansvar för att utvecklingen av verksamheten inriktas på att nå de nationella målen. Personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och majoriteten av lärarna har insikt i de föreskrifter som styr utbildningen men skolan bör säkerställa att samtliga lärare som bedriver undervisning har tillräckliga kunskaper om de bestämmelser som styr skolan.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap.1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet).
- Undervisning i svenska som andraspråk anordnas inte utifrån grundskoleförordningens krav (2 kap. 15, 16 §§ grundskoleförordningen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör utveckla sina arbetsformer så att elevernas inflytande över undervisningens innehåll ökar i takt med stigande ålder och mognad.
- Skolan bör säkerställa att all personal som undervisar har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen samt tillse att dessa också ligger till grund för undervisningen.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- Ej godtagbar kvalitet innebar en avsevärd avvikelse från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar:

Skolans kunskapsresultat har förbättrats under de senaste läsåren och 2007 års resultat visar att samtliga elever uppnår målen enligt de nationella proven för årskurs 5 i svenska och engelska. Ett något färre antal elever uppnår målen i matematik. För elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen saknar skolan en sammanställning varför skolans resultat av dessa inte kan bedömas.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om lärarna använder resultaten från de nationella proven för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten :

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Skolans kunskapsresultat i svenska, engelska och matematik följs upp genom de nationella proven i årskurs 5 och en sammanställning av resultaten redovisas i skolans kvalitetsredovisning. I skolans pedagogarbetslag analyseras och diskuteras skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen och man stämmer också av skolans resultat mot kommunens. Utvärderings- och analysresultat ligger sedan till grund för verksamhetens utveckling för att främja elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik.

Inom bedömningsområdet finns behov av förbättring avseende

Uppföljning av skolans verksamhet

Enligt läroplanen ska skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen följas upp och utvärderas i förhållande till de nationella kursplanernas mål. Flertalet lärare följer upp de egna elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen men skolan saknar en sammantagen uppföljning i ämnen utöver svenska, engelska och matematik. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste förbättra den systematiska uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kursplanerna i årskurs 5 i samtliga ämnen

1.3 Bedömning och kommunikation av resultat**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om lärarna genomför utvecklingssamtal och upprättar individuella utvecklingsplaner för varje elev.

Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

6 (11)

Motivering:

Flertalet av skolans lärare följer upp den enskilde elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Minst en gång per termin genomförs utvecklingssamtal och som stöd för samtalet används elevens individuella utvecklingsplan. Elever och föräldrar är nöjda med den information som ges och de känner sig delaktiga vid upprättandet av elevens individuella utvecklingsplan.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Holsby skola bedriver en verksamhet med inriktning mot de nationella styrdokumenterna, där undervisningen utgår från läroplanen och kursplanernas mål att sträva mot. Utifrån de nationella kunskapsmålen har skolan utarbetat en lokal kursplan. Eleverna får ta del av en undervisning med varierat arbetssätt som också ger utrymme för olika arbetsformer. För att berika elevernas mångsidiga utveckling samverkar skolans olika verksamheter. Skolan har etablerat ett samarbete utanför skolan, vilket ger eleverna möjlighet att få en inblick i närsamhället och dess arbetsliv.

Inom bedömningsområdet finns behov av förbättring avseende

Inflytande och ansvarstagande

Lärarna ska, enligt läroplanen, se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. För att ha ett verkligt inflytande över det egna lärandet krävs att eleverna har goda kunskaper om målen för undervisningen. Av intervjuer framgår att eleverna har god kännedom om målen och i samtliga klassrum finns

målen för undervisningen väl synliga. Elevernas möjligheter till inflytande över sitt eget lärande berör dock oftast arbetssätt och arbetsformer och sällan innehållet i undervisningen. Enligt inspektörerna bör skolan utveckla sina arbetsformer så att elevernas inflytande över undervisningens innehåll ökar i takt med stigande ålder och mognad.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning av den granskning som gjorts av området är att skolans undervisning anpassas efter varje elevs förutsättningar och behov. Skolan har väl utvecklade rutiner för att uppmärksamma och tidigt sätta in stöd för de barn som har svårigheter i skolarbetet och för elever som befaras att inte uppnå kunskapsmålen i årskurs 5 upprättas åtgärdsprogram.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumenten för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om personalen bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.
- om personalen aktivt motverkar trakasserier och förtryck av individer eller grupper.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning av den granskning som gjorts av området är att personalen är engagerad och arbetar för att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar. Elevernas bemötande på skolan tycks spegla lärarnas demokratiska förhållningssätt i det vardagliga arbetet och skolan bedriver ett aktivt förebyggande värdegrundsarbete, vilket också präglar stämningen på skolan. Det finns ordningsregler och en likabehandlingsplan som är upprättade i enlighet med bestämmelserna.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor är förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning av området är att rektorn är väl förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare ansvar för att utvecklingen av verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen och har även lång erfarenhet som skolläda. Övrig personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. För att personalen professionellt ska kunna utföra sin arbetsuppgifter genomförs kompetensutveckling både på central och lokal nivå.

Inom bedömningsområdet finns behov av förbättring avseende

Personalens insikter i de författningar som styr utbildningen

Skolan ska enligt skollagen se till att personalen som undervisar har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen och då särskilt de som gäller målen för undervisningen. Majoriteten av skolans personal visar sig ha god insikt i vilka föreskrifter som styr utbildningen och man utgår även ifrån dessa i undervisningen. Vid intervjuer framkom dock att det bland lärarna finns de som uppfattar de nationella styrdokument som något man kan välja att följa och inte som dokument som är styrande. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att samtliga lärare har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen samt tillse att dessa ligger till grund för undervisningen.

10 (11)

3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för enstaka inslag eller enstaka inslag som innebär en obetydlig kostnad.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolan ger i väsentliga delar tillgång till utbildning enligt författningarna. Skolans lokaler är ändamålsenliga och har sådan utrustning som behövs för att bedriva en tidsenlig undervisning.

Inom bedömningsområdet finns behov av förbättring avseende

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska svenska som andraspråk anordnas vid behov. Undervisningen ska anordnas i stället för undervisning i svenska och för ämnet finns en egen kursplan. De av skolans elever som är i behov av svenska som andraspråk får det idag som stöd. Inspektörerna bedömer att skolan måste anordna svenska som andraspråk som motsvarar grundskoleförordningens krav.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning av den granskning som gjorts av området visar att det på skolan pågår ett systematiskt kvalitetsarbete. Arbetet redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen, vilken är upprättad enligt författningens krav. I denna redovisas verksamhetens förutsättningar, det pågående arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse samt en bedömning av verksamhetens måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

2008-02-07 Lund

Birgitta Nilsson

Helena Olivestam Torold